

मनाची नजर

श्रीमद् नामचैतन्य भानुदास

दि. ०९-१२-२००८

दैनिक सकाळ, मुंबई यांच्या सौजन्याने

‘स्वभावाला औषध नसतं’, ही म्हण खरी आहे. पण केवळ पन्नास टक्केच. स्वभावाला औषध नसतं ते दुसऱ्याच्या. स्वतःच्या स्वभावाला मात्र स्वतःकडे औषध असतं. कारण मनाची नजर बदलली की स्वभाव बदलतो. माणूस आपल्या स्वभावानुरूप विचार करीत असतो. माझ्याकडे येणाऱ्या अनेक साधकांना ‘अध्यात्म-विज्ञाना’ची नजर मिळाल्यामुळे त्यांचे स्वभाव बदलले आहेत. त्यामुळे अनेक कुटुंबं तणावमुक्त होऊन कर्तव्यदक्ष बनली आहेत आणि आनंदी जीवन जगत आहेत. माणूस घडतो कसा? त्याची नजर कशी तयार होते, हे आपण आता एका छोट्याशा घटनेवरून पाहू. एका झोपडीत दोन मुलं आणि त्यांचे आई-बाबा असं एक कुटुंब राहात होतं. त्यांचा धाकटा मुलगा आठ वर्षांचा, तर मोठा पंधरा वर्षांचा. कुटुंबप्रमुख हा एकटाच मिळवता. तो रोज संध्याकाळी दारू पिऊन यायचा. येताना रस्त्यावरून येणाऱ्या-जाणाऱ्यांना वाढेल ते बोलायचा. पुढारी, मंत्रांना शिव्या द्यायचा. म्हणून कोणीच त्याच्या वाटेला जात नसे. घरी आला, की “खाण्यासाठी चमचमीत पदार्थ कर” म्हणून ॲर्डर सोडायचा. “पदार्थ बनवण्यासाठी लागणारे जिन्नस घरात नाहीत,” असं जर बायकोने सांगितलं, तर तिला बडवून काढायचा. लहान मुलाचं आईवर अतिशय प्रेम होतं. त्या मुलाला हे सारं असह्य व्हायचं. त्याला एकच प्रश्न सतत पडायचा, ‘जे बाबा सकाळी किंवा इतर वेळी आईशी, आमच्याशी छान वागतात तेच दारू प्यायल्यानंतर इतके वाईट का वागतात? आईला मारतात, शिव्या देतात’. मोठ्या मुलाचंही बाबांकडे लक्ष होतंच. प्यायल्यावर बाबा मंत्रा-संत्रांपासून कुणाचीही करून टाकतात. आपल्या मनासारख्या गोष्टी करवून घेतात. म्हणजे प्यायल्यावर बाबा बादशाहा बनतात. लक्षात घ्या! प्रसंग तोच आहे. लहान मुलगा दारूविषयी घृणा उत्पन्न झाल्याने आयुष्यात दारूला हात लावणार नाही. तर मोठा मुलगा लहान वयातच दारू प्यायला लागेल. ‘सारा खेळ नजरेचा’. मग अध्यात्म-विज्ञानप्रमाणे योग्य नजर कोणती? जी स्वतःला आणि इतरांनाही आनंदायी ठेल. म्हणूनच अशी नजर विकसित करा की जी स्वतःबरोबरच समाजालाही हितावह ठेल.